

Hol volt az igazgató?

A párttaggyűlés résztvevői összenéztek: az igazgató elvtárs ismét hiányzik. „Ez már a harmadik eset egymás után” — dűnnyögte, inkább csak önmagának, a párttitkár. „Külföldi üzletfelek vannak nála, azokkal tárgyal” — magyarázta a titkárnő. Ő is párttag volt; így az igazgató külön a lelkére kötötte, hogy figyeljen jól oda, s jegyezzen fel minden, az ő munkájával összefüggő észrevételt.

Ez az eset voltaképpen nem egyedi, nem nevezhető egészen kivételesnek. Az utóbbi időben jó néhány üzemi és szövetkezeti pártszervezetben lehetett hallani olyan észrevételeket, hogy a párttag igazgató, illetve elnök gyakran távolmarad az alapszervezeti taggyűlésekről, nem vesz részt pártszervezete életében. Úgy tűnik — mondták a tényt kifogásoló kommunisták —, mintha ezekre a vezetőkre nem vonatkozna teljesen a szervezeti szabályzat, mint-ha számukra másfajta előírások lennének az irányadók —, márpedig ez lehetetlen és elfogadhatatlan.

1.

Mondjuk meg mindjárt: a tényt kifogásolóknak teljes mértékben igazuk van. A pártban nincs kétféle jog és kötelesség: az előírások egyformán vonatkoznak mindenre, tisztségtől, funkciótól, beosztástól, rangtól függetlenül. A távolmaradás nem igazolható, még akkor sem, ha tudjuk, hogy azért ez a kérdés mégsem olyan egyszerű.

Mert hát hol volt a taggyűlés idején az elnök vagy az igazgató? Nem moziban, nem a strandon, nem is vadászaton: dolgozott, tárgyalt,

tanácskozott valamilyen fontos vállalati vagy szövetkezeti ügyben. Lehet, hogy éppen egy értekezleten ült, hiszen az ilyesimből ma bőven kijut egy vezetőnek. Ült az értekezleten — vagy éppen előadott —, s magában arra gondolt: tulajdonképpen lenne most egy másik értekezletem is, most van a taggyűlés, de hát hiába, a fizika objektiv törvényei miatt nem lehetek két helyen egyszerre.

Nos, alighanem valami ilyen szemlélet, ilyen „hozáállás” lehet a fő oka a gazdasági vezetők említett távolmaradásainak. Az, hogy többük szemében a pártalapszervezet taggyűlése nem más, mint egy értekezlet a sok közül. Holott a taggyűlés, ha formájában egy tanácskozás is, tartalmilag mégis több ennél. Több — és más. A szervezeti szabályzat adta meghatározással élve: „az alapszervezet legfőbb szerve”.

2.

Fogalmazhatjuk úgy is, hogy az alapszervezeti pártélet legfőbb fóruma, a pártszervezet megtestesítője. Az egyes párttag alapszervezete munkájában mindenekelőtt a taggyűlésen vesz részt. E se megállapítást meg is fordíthatjuk: aki rendszeresen hiányzik a taggyűlésekről, az nem vesz részt megfelelően alapszervezete munkájában. Márpedig az utóbbi a párttagnak ismeretesen egyik legalapvetőbb kötelessége.

Vonjuk le tehát a következtetést, hogy a szóban forgó vezetők lebecsülik a pártmunkát, a közéleti tevékenységet, „technokratáká” váltak? Vigyázzunk — ez sem ilyen egyszerű! Hiszen jó néhány ilyen igaz-

gató vagy elnök többféle fontos társadalmi-közéleti tisztséget is betölt. S hamegyei, a járási, a városi pártbizottság bízza meg valamivel, kéri fel valamire, nagy igyekezettel gondossággal és lelkiismeretességgel törekszik annak eleget tenni. Csak éppen az alapszervezetet nem becsüli valami sokra.

Itt van tehát a szemléleti „buktató”. Ismerünk olyan gazdasági vezetőket — fogalmazta meg egy felelős pártmunkás —, akik napokig nem alszanak, ha a pártbizottság kér tőlük beszámolót, saját alapszervezetüket viszont félvállról veszik. Az ilyen elvtársakkal meg kell értetnünk, hogy az alapszervezet és a pártbizottság ugyanaz a párt... Ugyanakkor a pártnak a szervei, ugyanolyan fontosak, s senki nem oszthatja az egyik, illetve a másik területen teljesítendő kötelességét első és másodrendű, komolyan veendő és elhanyagolható kategóriákra. Akkor sem, ha egyes helyeken az alapszervezeti estői összejövetelek színvonala valóban nagy kívánnivalót maga után. Hiszen ezt a színvonalat javítani nemcsak a párttitkár, vagy a vezetőségi tagok kötelessége, hanem minden egyes kommunistaé — a képzettebb, felkészültebb párttagoké pedig különösen.

3.

Ezeknek a gondolatoknak az elfogadtatásában a feladatot a pártszervezetek is megvannak a maguk tenni-valói, de a fő felelősség magáé az alapszervezeté. Nem elég, ha csupán a megyei vagy a járási pártszervezet képviselőjének panaszkálják el a helyzetet. Elsősorban maguk lépjenek fel, igényeljék következetesen a vezetőktől is kötelességeik teljesítését, figyelmeztessék erre őket négyesemközt beszélgetéseken vagy az egész kommunista kollektíva előtt. Hiszen számos alapszervezet példája tanúsítja: ahol elvserű a légkör, ott a vezetőnek egyszerűen eszébe sem jut lebecsülni a pártszervezetet, elhanyagolni a munkájában való részvételt.

A kérdés nyílt feltevése persze konfliktusokkal is járhat. De ahol óvatosságnak, előbb-utóbb ott is feszültség támad ebből. Jobb tehát elvszerű módon fellépni, nyíltan, és főleg következetesen.

Gy. L.

Éjszakai gyakorlat

— Halló, központi ügyelet! Tűz van Tarjánban, a 416-os számú házban! A kilencedik emeleten rekedtek az emberek!

— Melyik részen van ez a ház?

— A Csillag téren.

— Azonnal megyünk!

Kattan a telefon, s ezzel elkezdődik az első éjszakai tűzoltó nagygyakorlat Tarjánban. A parancsnok nem szólt róla előre beosztottjainak.

A fagyos szél havas esőt vádolt a szemünkbe. A hőmérséklet alig volt magasabb a nulla foknál. — Nem éppen kedvező alkalmat találtak — mondott Tóth István főhadnagynak, a szegedi tűzoltóparancsnoknak.

— A baj sem keresi a szép, csendes, napos időt... Rendszerint éjszaka jön, a leváratlanabbul.

— Úgy tudom, tervszerűen gyakorolnak, szerencsére erre bőven van idő a laktaanyagban. Mégis, miért kellett pont most, szombatról vasárnapra virradóra Tarjánban rendezni műtűzet?

— Szegeden és környékén még három-négy évvel ezelőtt is főként alacsony, legfeljebb három-négy emeletes házak voltak többségben. Az utóbbi időben megváltozott a helyzet, mind többen költöztek középmagas, s magas házakba — az egész városban. Taján hirtelen nőtt lakónegyedek, és különleges eset számunkra. Az új tíz-

emeletesekben minden komfort megvan, nagyobb a technikai felszereltség. A gáz, a mesterséges szellőztetés miatt viszont a megszokottól eltérő körülményekkel találkozunk. Erre is fel kell készülni. De a legkomolyabb feladatot mégis a magasság jelenti. Az, hogy a hetedik, nyolcadik-tizedik emeletről szükség esetén megment-sük az embereket...

A sötétséget vakító fényzőrök csóvjája szakítja meg. Tízegynéhány perccel a telefonriasztás után megérkeznek a rohamkocsik. Az elsőben Vecsernyés Imre főhadnagyt.

— Főhadnagy elvtárs, a nyolcadik emeleten két ember tartózkodik, őket hozzák le legelőször — csattan a rövid parancs.

Vecsernyés Imre URH-rádióján mozgósítja a létrás kocsit. A nehéz jármű fűrgén az épület mellé farol, az áramfejlesztő kocsiból kábeleket tekernék le, bekapcsolódnak a nagy fényerejű hi-ganygózlámpák. Újabb parancs, s a mentőkosár elindul a kilencedik emelet felé. Közben az első raj parancsnoka, Biczkó István — aki-feljebb három-négy emeletre — fölrohan a tizedik emeletre, onnan irányítja a mentőalakulatot. A Csillag tér házaiban lámpák gyulladnak, aggódó emberekkel telnek meg az ablakok. A kíváncsibbakk gyorsan kabátot húznak és kimerészked-

nek. A Szilléri sugárúton megállnak az autók. Mindenki azt az ablakot figyeli, ahonnan vörös füst gomolyog elő.

— Ködgyertyákat helyeztünk el — magyarázza Tóth István —, éppen azért, hogy az eredetihez minél hasonlóbb körülményeket teremtsünk.

A parancsok figyelni a másodpercmutatókat. Nem, nem vizsga ez, a tűzoltók nem számot akarnak adni tudásukról, de azért fontos az idő. Fontos, hogy majd a második, harmadik, tizedik „lecke” után lemérhessék, mennyire jutottak.

A létrakosárban leérkezik az első „megmentett” — egy szalmabábu. A tűzoltók összenéznek parancsnokukkal, s megkönnyebbülten sóhajtának. Kérdőn néznek rájuk.

— Azt hiszem, valamenynyien nyugodtabban alhatunk ezután... Az új létra eléri a tizedik emeletet, is, s ez nagyon fontos. A házakhoz oda lehet állni, a talaj elbírja a nehéz autókat. Röviden: a mentésnek reális feltételei vannak. Erre voltunk kíváncsiak.

Tizenkét óra múlt 40 perccel.

A nézelődők rájönnek a valóságra — hogy mindez csak gyakorlat volt, s elszélednek, a tűzoltók összetekkerik a tömlőket, az elektromos vezetékeket, az ezüstös létra rásimul az IKARUSZ-autó tetejére. A gyakorlatnak vége. A parancsokkal elindulunk a gépkocsik felé.

— Igen, a gyakorlatnak vége — de számunkra ezzel új munka kezdődik. Késztelenül látványos a technikai felszerelés, az, hogy a tűzoltók mindig megjelennek. De néhány tapasztalatot le kell szűrnünk. Például a tűzcsapokat túl hosszú ideig kerestük, mert nincsenek megfelelően megjelölve, s állapotuk sem a legjobb.

Az igazsághoz az is hozzátartozik: az építő vállalat-tal szorosabb kapcsolatot kell tartanunk, hogy figyelemmel kísérhessük, melyik házakat foglalják el a lakók. Olyan térképet kell rajzolnunk, amelyen pontosan feltüntettük a házakat, amelyeket csak számok jelölnek, azokat az utakat, amelyek hozzájuk vezetnek. S nekünk még gyorsabbnak kell lennünk. S jó lenne még egy létra...

Vasárnap, éjféli után egy óra, Tarjánban sötétek az ablakszemek. A piros autók csendesen befordulnak a Szilléri sugárútra, egymás után.

Az emberek nyugodtan alhatnak. Nemcsak azért, mert a gyakorlatban nem kapcsolják be az éles szírelákat.

Sz. L. I.

Matkó István

Ipari szövetkezetek javító-szolgáltató munkája

Hazánkban ma több mint 30 milliárd forint értékű tartós fogyasztási cikk van a lakosság birtokában. Minden 100 családra 60 televízió, 125 rádió, 9 magnetofon, 40 hűtőszekrény, 70 mosógép, 24 centrifuga, 98 villanyvasaló, 37 porszívó, 44 olaj-, illetve gázkályha, 7 elektromos melegvíztároló, és számos más hasonló berendezés jut. A továbbfejlődés első sorban a modernizálás irányában várható, hiszen a családok nagy része már megvette a szükséges háztartási berendezéseket, s azokat akkor cseréli, ha a régiéknél lényegesen korszerűbbeket kínálnak számára.

A javító-szolgáltató tevékenységnek is lépést kell tartania ezzel a fejlődéssel, modernizálnia kell műszereit, berendezéseit. A lakosság részére végzett javítás-szolgáltatás évi 6 milliárd forintos termelési értékéből egymilliárd 900 millió forint-tal az ipari szövetkezetek részesednek. Ez irányú tevékenységüket 11 ezer szolgáltató egységben álló hálózattal bonyolítják; 200 szolgáltatóházzal és mintegy 35 korszerű autószerelv-állomással rendelkeznek.

Az OKISZ árutermelési ál-

landó bizottsága és a lakossági szolgáltatási állandó bizottság kezdeményezésére e témáról rendezett kiállítást és az érintett szövetkezeti szakemberek országos tanácskozását Rév Lajos, az OKISZ elnöke nyitotta meg hétfőn, Budapesten, a Lővölde téri műszaki klubban. A bemutatón 20 szövetkezet 125 termékét; szép kivitelű tartós fogyasztási cikkeket, számos gép- és műszerűdonságot sorakoztattak fel. Elsősorban azokra hívták fel a figyelmet, amelyeket a lakosság részére különféle szolgáltatásokat nyújtó, javításokat végző szövetkezeteknek ajánlanak.

A javító-szolgáltató tevékenység jelentős előrelépéseként említették az átalánydíjas rendszer elterjedését. A fővárosban és néhány vidéki központban már eredményesen haladnak a szerződés-kötések, s most azt tartják fontosnak, hogy a lakosság megkedvelje ezt a formát, amivel az értékes, tartós fogyasztási cikkek élettartamát is növeli. Mint elmondották, a háztartási gépek és elektroakusztikai berendezések javítására a fiókhálózat már kialakultnak tekinthető. (MTI)

Dr. Dimény Imre Varsóban

Hétfőn dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmiszer-ügyi miniszter vezetésével küldöttség utazott Varsóba a KGST mezőgazdasági állandó bizottságának 34. ülésére. Búcsúztatására a Féri-

hegyi repülőtéren megjelent dr. Soós Gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese és Kazareczki Kálmán miniszterhelyettes.

Öreg szövetkezeti gazdák emlegetik, 70 éve nem volt ilyen mostoha időjárás a szegedi földekre, mint az idén. Kétségtelen, a nyár nagy próba elé állította a mezőgazdaságot, a Dunántúlt vízőlón verte. Most Szegeden és környékén sok csapadék áztatta a határt. Eddig e hónapban 77,5 milliméter csapadék hullott Szegeden, ami tíz évre visszamenőleg nem fordult elő. Az átlagos mennyiség 10—20 milliméter között ingadozik októberben, ami elegendő, s kedvező is az őszi mezőgazdasági munkákra.

Péntek este ismét esett, eső, havasodó hullott, hétfő reggelig kisebb megszakítással. 21,2—23 millimétert mértek a város különböző pontjain. Szombaton különösen bő csapadék hullott, 19,8 milliméter, tehát egy nap alatt annyi, mint más évjáratokban egész októberben.

Az esős évszak nagyon hátráltatja a mezőgazdasági munkákat, késlelteti a betakarítást, elhúzódik a vetés. Pedig az elmaradás sok gazdaságban tragikusra fordulhat, hiszen a kintlévő termék értéke napról napra csökken, a szőlő rohad. Hiába szervezték a Szeged környéki nagyüzemek a vasárnapi műszakot, elverte az eső. A feketeföldeken napokig semmiféle munkagéppel nem tudnak dolgozni a csúszós, latyakos, felázott határban. A korábbi hetek társadalmi segítségével ellenerre is a szegedi járás termelőszövetkezeteiben a napraforgó betakarítása

68 százalékban, a kukorica törése 35 százalékban, a vetőszántás 80 százalékban fejeződött be. A vetésnél bizony igen súlyos az elmaradás. Az őszi árpa tervezett területéből 85 százalék, rozsból 78 százalék, búzából pedig 45 százalék van elvetve. A süret 80 százalékra áll. Más esztendőben már illyentájt a vetés befejezéséhez közeledik, hiszen a november első napjai után elvetett mag kisebb terméseredménnyel fizet.

A szegedi termelőszövetkezetekben sem rózsás a helyzet. A tagok munkájára nincs panasz, a körülményekhez viszonyítva jól állják a sarat, de napos, száraz időt ők sem teremthetnek. Szeged határában a kukoricatörés 46 százalékban fejeződött be, ami egyben azt jelenti, hogy a jelenlegi gépesítettség mellett még 27 munkanap kell a törés befejezéséig. A vetőszántás 65 százalékra áll, a búzavetés pedig 35 százalékra. Tizenkét munkanap szükséges, hogy földben legyen a városi gazdaságok területén a jövő évi kenyér magja.

Jó időre lenne szükség, száraz, esőmentes napokra. Rendhagyó ősz ez, küzdelmes, rendhagyó módon kell szervezni a még hátralevő munkákat. Minden létezhető segítséget igénybe venni, ahol lehet haladni a földeken, percről percre, óráról órára. Megéri!